

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 59/2020

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 6η Αυγούστου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020) ημέρα Πέμπτη και ώρα 09.30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κ. Τράκα, στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** (εφεξής και Αρχή), μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Προεδρεύων: Μιχαήλ Εκατομμάτης (Αναπληρωτής Πρόεδρος - μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη: Δημήτριος Λουρίκας, μέσω τηλεδιάσκεψης
Δημήτριος Σταθακόπουλος, μέσω τηλεδιάσκεψης
Μαρία Στυλιανίδου
Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Γραμματέας: Αικατερίνη Αλτιπαρμάκη, Δ.Ε. Διοικητικών-Γραμματέων.

Εισηγήτρια: Παναγιώτα Αλεξίου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η εισηγήτρια Παναγιώτα Αλεξίου (μέσω τηλεδιάσκεψης) καθώς και ο Αν. Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Ελέγχου Ευάγγελος Καραμανλής, οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των Μελών της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

ΘΕΜΑ: Προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περιπτ. γ ν. 4412/2016, για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης με τίτλο «προμήθεια, μεταφορά και τοποθέτηση προσωρινών εγκαταστάσεων στέγασης για την κάλυψη επείγουσών αναγκών της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου βάσει του άρθρου 220 ν. 4610/2019», προϋπολογισθείσας αξίας ευρώ 503.057,00 πλέον του Φ.Π.Α (623.790,68 συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.)

.....

Ο Δήμος Κορδελιού - Ευόσμου, με το ως άνω έγγραφο του, μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου, ως συμπληρώθηκε δια στοιχείων και πληροφοριών τα οποία υπεβλήθησαν δια ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την 05.08.2020 (Α.Π. εισ. Ε.Α.Α.11ΔΗ.ΣΥ. 4232/05.08.2020), αιτείται την παροχή της σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής και Αρχή) κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, προκειμένου να προσφύγει σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση

προκήρυξης διαγωνισμού, για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης, προκειμένου να αναθέσει σύμβαση για την κάλυψη των αναγκών του προς το σκοπό σύναψης δημόσιας σύμβασης προμήθειας για την κάλυψη των αναγκών του ως προς τις αναληφθείσες υπ' αυτόν υποχρεώσεις αναφορικά με την εφαρμογή του, ορισθέντος δια του άρθρου 220 ν. 4610/2019, ως ισχύει, προγράμματος δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης και ειδικότερα προς τον σκοπό σύναψης δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο την προμήθεια, μεταφορά και τοποθέτηση προσωρινών εγκαταστάσεων στέγασης, προϋπολογισθείσας αξίας ευρώ 503.057,00 πλέον του Φ.Π.Α.

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1 Σύμφωνα με το υποβληθέν αίτημα και ειδικότερα με το με Α.Π. 27361/20.07.2020 έγγραφο του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου, ο εν λόγω ορίστηκε υπόχρεος εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης από το έτος 2020 -2021, δυνάμει του ΦΕΚ Β'3233/22.08.2019 (άρθρο 2, περιπτ. 35). Προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες στέγασης στο πλαίσιο της ως άνω υποχρέωσης, ο Δήμος υπέβαλε αίτημα χρηματοδότησης για τη σύναψη των συμβάσεων θέματος, το οποίο εγκρίθηκε δια της υπ' αριθμ. 46092/12/05.2020 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ΑΔΑ: 6ΑΡ346ΜΤΛΡ-Σ37). Στο ίδιο έγγραφο επισημαίνεται ότι σε ό,τι αφορά «στην αδειοδότηση της τοποθέτησης και τις διαδικασίες ανάθεσης των ανωτέρω αναφερθέντων προμηθειών και έργων, έχουν εκδοθεί α) η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/43266/1174 και β) ο ν. 4690/20 (άρθρο 24)» Περαιτέρω, στο ανωτέρω έγγραφο – αίτημα αναφέρεται ότι, προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις απορρέουσες από την υποχρέωση εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης αρμοδιότητές του, ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου «προχώρησε σε σειρά ενεργειών, οι οποίες περιγράφονται στο υπ' αριθμ. 25389/07.07.2020 έγγραφο της Διεύθυνσης Παιδείας και Κοινωνικής Προστασίας» του Δήμου.

2.2 Στο ως άνω αναφερθέν, με Α.Π. 25389/07.07.2020 έγγραφο της Διεύθυνσης Παιδείας και Κοινωνικής Προστασίας» του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου, αναφέρονται τα ακόλουθα:

«[...] χρονοδιάγραμμα των ενεργειών που έχουν γίνει από το τμήμα Παιδείας- δια βίου μάθησης όσον αφορά τη δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση:

- Με το αριθ.πρωτ. 10915/23-05-2019 έγγραφο του Προϊσταμένου της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας [...], ενημερωνόμαστε ότι οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης μετά από το έγγραφο του ΥΠ.Π.Ε.Θ (αριθ. πρωτ. Φ.15/80866/Δ1/22.5.2019) «καλούνται να εισηγηθούν, τους δήμους αρμοδιότητάς τους που δεν έχουν ενταχθεί στην με αρ. πρωτ. 66981/Δ1/27-04- 2018 (Β'1586) και Φ.15/27268/Δ1/21-02-2019 (Β'623- διόρθωση σφάλματος Β'745) ΚΥΑ, στα όρια των οποίων μπορεί να εφαρμοστεί η δίχρονη υποχρεωτική φοίτηση στο νηπιαγωγείο από το σχολικό έτος 2020-2021». Επίσης να ενημερωθούν για τις ανάγκες σε αριθμό αιθουσών για όσους δήμους δε διαθέτουν αίθουσες για την εφαρμογή της δίχρονης υποχρεωτικής φοίτησης στο νηπιαγωγείο (έγγραφο 1).
- Με το αριθ. πρωτ.10999/23-05-19 έγγραφο της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας συγκροτούνται τριμερείς επιτροπές για την εφαρμογή της δίχρονης υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης στους Δήμους Κεντρικής Μακεδονίας, με σκοπό τη διατύπωση γνώμης για τον ορισμό των Δήμων στους οποίους θα εφαρμοστεί από τη σχολικό έτος 2020-21 (έγγραφο 2).
- Στην 1η πράξη συνεδρίασης της τριμερούς επιτροπής του Δήμου Κορδελιού-Ευόσμου στις 6 Ιουνίου 2019, αποφασίζεται κατά πλειοψηφία η εφαρμογή της από το σχολικό έτος 2020-2021 (έγγραφο 3).
- Με το αριθ. πρωτ.127860/Δ1/13-08-2019 έγγραφο του ΥΠΠΕΘ «Ορισμός δήμων εφαρμογής δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης από το σχολικό έτος 2020-2021», μας κοινοποιείται η απόφαση της Υφυπουργού παιδείας και θρησκευμάτων [...], όπου προστίθεται και συμπεριλαμβάνεται και ο Δήμος Κορδελιού-Ευόσμου (ΦΕΚ 3233/τ.Β'/22-8.2019) (έγγραφο 4).
- Με ηλεκτρονικό μήνυμα που εστάλη από τη Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης στις 25 Σεπτεμβρίου 2019, επισυνάπτονται αναλυτικοί χάρτες χωροθέτησης των

αιθουσών ανά δημοτική Ενότητα και για πρώτη φορά αναφέρεται ο αριθμός των υπαρχουσών και απαραίτητων αιθουσών για την εφαρμογή Δίχρονης Υποχρεωτικής Προσχολικής Εκπαίδευσης (έγγραφο 5).

- Με το αριθ. πρωτ. 41843/30-10- 2019 έγγραφο του τμήματος παιδείας-δια Βίου Μάθησης προς τον Αντιδήμαρχο Τεχνικών Υπηρεσιών και την Προϊσταμένη Δ/σης Μελετών-Έργων, με θέμα: «Εφαρμογή δίχρονης υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από το σχολικό έτος 2020-2021 στο Δήμο Κορδελιού-Ευόσμου», καλούνται σε σύσκεψη στις 4 Νοεμβρίου, για τον προγραμματισμό των σημείων τοποθέτησης των αιθουσών και τον τελικό καθορισμό του αριθμού των αιθουσών (βάσει των προτάσεων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης). Στη σύσκεψη λαμβάνουν μέρος δημοτικοί σύμβουλοι και εκπρόσωποι της Δ/σης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης (έγγραφο 6).
- Στις 12 Νοεμβρίου του 2019 πραγματοποιείται νέα σύσκεψη με την συμμετοχή των ίδιων στελεχών των υπηρεσιών και επανεξετάζονται τα σημεία τοποθέτησης των αιθουσών, η καταλληλότητα των οικοπέδων και η χρήση τους.
- Ακολούθησαν τηλεφωνικές επικοινωνίες με στελέχη από τις ΚΤΥΠ Α.Ε. ([...] -γραφείο ΚΤΥΠ Βορείου Ελλάδας και [...]) και τον [...] (από το γραφείο της υφυπουργού [...]), σχετικά με το θέμα αυτό.
- Μετά από οδηγίες της [...] εστάλη το αριθ. πρωτ. 46071/25-11-2019 έγγραφο του Τμήματος Παιδείας – δια Βίου Μάθησης προς τον Περιφερειακό Δ/ντή Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας [...], με θέμα: «Δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση 2020-2021», όπου αναφέρεται ότι για την εφαρμογή της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης, ο Δήμος Κορδελιού-Ευόσμου θα χρειαστεί, 14 αίθουσες στον Εύοσμο και 6 αίθουσες στο Κορδελιό (επισυνάπτονται οι σχετικοί προτεινόμενοι σχολικοί χώροι με αναλυτικούς χάρτες) (έγγραφο 7).
- Στις 3 Δεκεμβρίου του 2019 πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Δημάρχου, του αρμόδιου Αντιδημάρχου και της προϊσταμένης του τμήματος παιδείας-δια βίου μάθησης, με τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας [...], όπου ανάμεσα στα άλλα εκπαιδευτικά θέματα, κυρίαρχο ζήτημα συζήτησης ήταν η εφαρμογή της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης στο Δήμο Κορδελιού-Ευόσμου, οι διαδικασίες προμήθειας των αιθουσών κλπ. Ο [...] μας διαβεβαίωσε ότι τις αίθουσες θα τις παραχωρήσουν και θα τις τοποθετήσουν οι ΚΤΥΠ στους Δήμους.
- Με το αριθ. πρωτ. 50469/18-12-2019 έγγραφο του Τμήματος Παιδείας – δια βίου μάθησης ενημερώθηκε ο Προϊστάμενος Δ/σης Α/θμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης [...] για τις ενέργειες που έγιναν όλο το παραπάνω διάστημα. Ο Δήμος Κορδελιού-Ευόσμου ανέμενε την έγκριση από την [...] για τα προτεινόμενα οικοπέδα και σημεία τοποθέτησης των προκάτ αιθουσών (έγγραφο 8).
- Με το αριθ. πρωτ.51173/23 - 12 - 2019 έγγραφο του Τμήματος Παιδείας – δια βίου μάθησης, ζητείται ενημέρωση από τον Αντιδήμαρχο Τεχνικών Υπηρεσιών [...], όσον αφορά τις ενέργειες που έγιναν από την Τεχνική Υπηρεσία σχετικά με την επικείμενη στέγαση της δίχρονης υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης και την καταλληλότητα ή όχι των προτεινόμενων χώρων για την τοποθέτηση των προκάτ αιθουσών (έγγραφο 9).
- Σε σύσκεψη στις 24 Φεβρουαρίου 2020 στο ΥΠΠΕΘ (με τη συμμετοχή της Υφυπουργού [...] και του Υφυπουργού Εσωτερικών [...]) με αρμοδιότητα τη Δημόσια Διοίκηση και τους ΟΤΑ) δίνεται η διαβεβαίωση στον Δήμαρχο [...], από τον [...], ότι η παραχώρηση και η τοποθέτηση των αιθουσών θα γίνει από το ΥΠΠΕΘ μέσω των ΚΤΥΠ ΑΕ.
- Με το αριθ. πρωτ. 41002/Β9/Φ8/204/27-03-2020 έγγραφο του ΥΠΠΕΘ με θέμα: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (Π.Δ.Ε.) 2020 ΤΟΥ ΥΠΑΙΘ, ΔΡΑΣΗ: «ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΕΠΕΙΓΟΥΣΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΧΡΟΝΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 220 ΤΟΥ Ν. 4610/2019 (ΦΕΚ 70 Α)», περιγράφονται οι διαδικασίες χρηματοδότησης (φορέας, διάρκεια έργου, οι συμμετέχοντες- ένας εκ των οποίων και ο Δήμος Κορδελιού-Ευόσμου, κ.α.) και συγκεκριμένα

αναφέρεται ότι: «Με τις διατάξεις του αρ. 220 του Ν. 4610/2019 (ΦΕΚ 70 Α) προβλέφθηκε η διαδικασία και οι τρόποι αντιμετώπισης των άμεσων και επιτακτικών αναγκών στέγασης για την εφαρμογή της δίχρονης προσχολικής υποχρεωτικής εκπαίδευσης στην επικράτεια. Σύμφωνα δε με την παρ. 17 του αρ. 220 του Ν. 4610/2019 (ΦΕΚ 70 Α), η δαπάνη για την τοποθέτηση των προσωρινών αιθουσών και την ανέγερση των μόνιμων σχολικών δομών βαρύνει το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

- Καλούνται οι Δήμοι (Ν.Π.Δ.Δ.) που περιλαμβάνονται στην παρούσα και που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 11 του αρ. 220 του Ν. 4610/2019 (ΦΕΚ 70/τ.Α') όπως αποστέλλουν πρόταση εγγραφής νέου έργου για τη χρηματοδότηση της δράσης. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν, θα είναι στο πλαίσιο υλοποίησης δράσης η οποία θα χρηματοδοτηθεί από πόρους του εθνικού σκέλους του Π.Δ.Ε. του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΑΙΘ), με σκοπό την εγκατάσταση αιθουσών διδασκαλίας ελαφριάς λυόμενης προκατασκευής με τους απαραίτητους βοηθητικούς χώρους και τον εξοπλισμό τους, για την κάλυψη επειγουσών αναγκών και την προσωρινή στέγαση της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης των δημόσιων σχολείων δια των συμμετεχόντων Δήμων, λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες που ακολουθούν» (έγγραφο 10).

Με το αριθ. πρωτ.6402/24-04-2020 έγγραφο του Προϊσταμένου της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας [...], ζητούνται στοιχεία σχετικά με:

- α) τον αριθμό των αιθουσών που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τη στέγαση των τμημάτων Νηπιαγωγείου για την υλοποίηση της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης,
- β) το χρονοδιάγραμμα παράδοσης των αιθουσών αυτών προς χρήση και
- γ) τον αριθμό των ήδη έτοιμων/παραδοθέντων αιθουσών προς χρήση τον 9/2020 (έγγραφο 11).

- Με το αριθ. πρωτ.14530/27-04-2020 απαντητικό έγγραφο του Τμήματος Παιδείας – δια βίου μάθησης, ενημερώνεται εκ νέου ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας [...], για τον αριθμό και το χρονοδιάγραμμα ετοιμότητας των αιθουσών και προτείνεται για να μην δημιουργηθεί πρόβλημα στην φοίτηση των παιδιών σε περίπτωση που θα καθυστερήσει η τοποθέτηση των αιθουσών: α) είτε η προμήθεια και τοποθέτηση των προκάτ αιθουσών να γίνει απ' ευθείας από τις ΚΤΥΠ, όπως αρχικά είχαν δεσμευτεί, β) είτε να εξαιρεθεί ο Δήμος από την εφαρμογή υλοποίησης της δίχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης και να ισχύσει η εφαρμογή της στο Δήμο από την σχολική περίοδο 2021-22 (έγγραφο 12).
- Με το αριθ. πρωτ. 46092/12-5-20 έγγραφο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εγκρίνεται η ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων 2020 του Έργου «προσωρινές εγκαταστάσεις στέγασης για την κάλυψη επειγουσών αναγκών της Δίχρονης Προσχολικής Εκπαίδευσης του Δήμου Κορδελιού-Ευόσμου για 29 νηπιαγωγεία) (έγγραφο 13).
- Με το αριθ. πρωτ. 18921/28-5-20 έγγραφο του τμήματος Παιδείας - δια βίου Μάθησης προς τη Γενική Γραμματέα Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του ΥΠΕΠΘ [...], ζητείται, λόγω της διαφαινόμενης χρονοβόρας διαδικασίας της προμήθειας των προκάτ αιθουσών, η επιτάχυνση διαδικασιών προμηθειών προκατασκευασμένων σχολικών αιθουσών νηπιαγωγείου ελαφριάς κατασκευής με τους απαιτούμενους βοηθητικούς χώρους και του εξοπλισμού αυτών, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή της δίχρονης υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης τον Σεπτέμβριο του 2020 στο Δήμο Κορδελιού-Ευόσμου (έγγραφο 14).
- Με το Ν. 4690/20 (ΦΕΚ 104/τ.Α/30.05.2020), στο Άρθρο 24 «Προμήθεια αιθουσών προσχολικής εκπαίδευσης και συναφούς εξοπλισμού και προσαρμογή δημοτικών βρεφικών – παιδικών σταθμών» και στην παρ. 1. Διευκολύνει τη διαδικασία προμήθειας των αιθουσών και συγκεκριμένα αναφέρει «Προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες σε απαιτούμενες αίθουσες για την υλοποίηση της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2020 - 2021, οι ΟΤΑ α' βαθμού μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προμήθειας προκατασκευασμένων αιθουσών προσχολικής εκπαίδευσης, συναφών υλικών, υπηρεσιών και έργων για την τοποθέτησή τους, καθώς και του απαιτούμενου εξοπλισμού για τη λειτουργία τους, κατά τις διατάξεις της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147)»(έγγραφο 15).

- Με το αριθ. πρωτ. 18921/28-5-20 έγγραφο του τμήματος Παιδείας - δια βίου μάθησης αποστέλλεται προς το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και στην Πρόεδρο της Επιτροπής Καταλληλότητας έγγραφο, σχετικά με την «επιλογή χώρων για την τοποθέτηση των προκατασκευασμένων αιθουσών νηπιαγωγείων για την εφαρμογή της δίχρονης υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης» (έγγραφο 16).

Σε όλη αυτή την χρονική περίοδο, όπως φαίνεται και από την σχετική αλληλογραφία, υπάρχει μια συνεχής προσπάθεια να καθορισθούν οι πραγματικές ανάγκες και να επιλεγούν οι κατάλληλοι χώροι όπου θα μπορούσαν να τοποθετηθούν οι απαραίτητες για την διδασκαλία αίθουσες.

Από την μεριά της πολιτείας αντίθετα, υπάρχει μια ασάφεια για τον τρόπο υλοποίησης της προμήθειας αιθουσών προσχολικής εκπαίδευσης καθώς (όπως αναφέρθηκε παραπάνω), σε σύσκεψη, στις 24 Φεβρουαρίου η [...] και ο [...] διαβεβαίωσαν το Δήμαρχο [...], ότι η παραχώρηση και η τοποθέτηση των αιθουσών θα γίνει από το ΥΠΠΕΘ μέσω των ΚΤΥΠ ΑΕ.

Ένα μήνα αργότερα το ΥΠΠΕΘ αποφασίζει και ενημερώνει με το αριθ. πρωτ. 41002/Β9/Φ8/204/27-03-2020 έγγραφο ότι «η δαπάνη για την τοποθέτηση των προσωρινών αιθουσών με τους απαραίτητους βοηθητικούς χώρους και τον εξοπλισμό τους, για την κάλυψη επειγουσών αναγκών και την προσωρινή στέγαση της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης των δημόσιων σχολείων δια των συμμετεχόντων Δήμων, θα βαρύνει το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων». Επίσης οριστικοποιεί τις διαδικασίες προμήθειας από τους Δήμους και της ένταξης των δαπανών αυτών στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου και στην συνέχεια στις 12.05.2020 εγκρίνει τη σχετική επιχορήγηση για την κάλυψη των δαπανών αυτών προς το Δήμο μας (αριθ. πρωτ. 46092/12-5-20 έγγραφο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων).

Λόγω του περιορισμένου χρόνου για ολοκλήρωση των διαδικασιών η πολιτεία παρενέβη και ψήφισε το Ν. 4690/2020 «Κύρωση: α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α' 90) και άλλες διατάξεις» (άρθρο 24), προς διευκόλυνση των Δήμων και την επιτάχυνση των διαδικασιών της προμήθειας.

Κατόπιν των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη αφενός το μικρό χρονικό διάστημα που απομένει μέχρι την έναρξη της σχολικής περιόδου για την προμήθεια των αναγκαίου εξοπλισμού, διάστημα το οποίο δεν είναι ικανό για την τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση, γεγονός που, όπως ξεκάθαρα προκύπτει από το ανωτέρω ιστορικό, οφείλεται σε γεγονότα απρόβλεπτα για τον Δήμο, για τα οποία, ο Δήμος δεν φέρει καμία ευθύνη, όπως πχ το γεγονός ότι η παραχώρηση και η τοποθέτηση των αιθουσών δεν θα γίνει τελικά από το ΥΠΠΕΘ μέσω των ΚΤΥΠ ΑΕ όπως προβλεπόταν, αλλά και της ακόλουθης πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, δεδομένου ότι δεν υπήρχε κάποια πράξη την οποία όφειλε να έχει εκτελέσει ή μπορούσε να προβλέψει ο Δήμος, αλλά αντίθετα επέδειξε κάθε επιμέλεια στην υπόθεση και αφετέρου την επιτακτική και κατεπείγουσα ανάγκη οι αίθουσες και ο εξοπλισμός να είναι στη διάθεση των μαθητών προσχολικής ηλικίας με την έναρξη του σχολικού έτους 2020-21, προκύπτει ότι η προμήθεια και τοποθέτηση των αιθουσών εμπίπτει στις προϋποθέσεις της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 για τη διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, γεγονός το οποίο εισηγούμαστε [...]

2.3 Σημειώνονται τα ακόλουθα ως προς την υπό εξέταση σκοπούμενη σύμβαση:

Σύμφωνα με τη σχετική τεχνική έκθεση που συνοδεύει το αίτημα, « [σ]τον Δήμο Κορδελιού - Ευόσμου, διαπιστώθηκε σημαντική έλλειψη αιθουσών νηπιαγωγείων, που προέκυψε από την - προσφάτως θεσμοθετημένη - εφαρμογή της διετούς υποχρεωτικής προ-νηπιακής εκπαίδευσης. Για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος, αποφασίστηκε η εγκατάστασή προσωρινών αιθουσών (Ομάδα Α) σε διάφορα σημεία του Δήμου, με τον αναγκαίο εξοπλισμό τους (Ομάδα Β).

Η παρούσα Μελέτη αφορά:

α) την προμήθεια μεταφορά και τοποθέτηση των δεκαέξι (16) αιθουσών διδασκαλίας ελαφριάς προκατασκευής με ενσωματωμένα WC για τις ανάγκες των νηπιαγωγείων του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου καθώς και την κατασκευή της βάσης έδρασής τους και

β) την προμήθεια μεταφορά και τοποθέτηση του εξοπλισμού για δεκαεπτά (17) αίθουσες διδασκαλίας και τριών (3) γραφείων νηπιαγωγών.

Η Προμήθεια θα περιλαμβάνει δύο Ομάδες:

ΟΜΑΔΑ Α: ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΑΙΘΟΥΣΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΕ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΒΑΣΗΣ ΕΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥΣ.

ΟΜΑΔΑ Β: ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΙΘΟΥΣΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ.

Υποομάδα Β1 – Έπιπλα νηπιαγωγείου

Υποομάδα Β2 – Εξοπλισμός γραφείου

Υποομάδα Β3 – Παιδαγωγικό υλικό

Για τις υπό προμήθεια εγκαταστάσεις (αίθουσες, WC, γραφεία) θα τηρηθεί κατ' ελάχιστο η εγκεκριμένη τεχνική Προδιαγραφή του πρώην Ο.Σ.Κ. Α.Ε., νυν Κτιριακές Υποδομές, όπως αυτή εγκρίθηκε με την Απόφαση 273/11-11-2010 στην 475η Συνεδρίαση του Δ.Σ. του ΟΣΚ Α.Ε.

Οι προδιαγραφές του προς προμήθεια εξοπλισμού των αιθουσών περιγράφονται στο Τεύχος των Τεχνικών Προδιαγραφών.

Οι χώροι στους οποίους θα τοποθετηθούν οι προκατασκευασμένες μονάδες, ο αριθμός των μονάδων που θα τοποθετηθούν σε κάθε χώρο καθώς και τα εξυπηρετούμενα νηπιαγωγεία φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Εξυπηρετούμενο νηπιαγωγείο	Χώρος Εγκατάστασης Αιθουσών	Αριθμός Αιθουσών Διδασκαλίας	Αριθμός γραφείων
Δ.Ε. Ευόσμου			
1 ^ο – 5 ^ο	Χώρος Β/Ν Σταθμού Επαμεινώνδα	3	1
8 ^ο -25 ^ο -32 ^ο	Ο.Τ. 212	2	-
4 ^ο – 15 ^ο 18 ^ο – 19 ^ο – 20 ^ο – 27 ^ο	Χώρος Αθλητικών εγκαταστάσεων Νυμφαίου	2	1
12 ^ο	Αύλειος χώρος 12 ^{ου} - 16 ^{ου}	1	-
26 ^ο	Αύλειος χώρος 10 ^{ου} - 26 ^{ου}	1	-
33 ^ο	Ο.Τ. Γ680Α	1	-
34	Ο.Τ. Γ564	2	1
Δ.Ε. Ελευθερίου – Κορδελιού			
2 ^ο – 11 ^ο	Αύλειος χώρος 2 ^{ου} - 11 ^{ου}	1	-
4 ^ο – 13 ^ο	Αύλειος χώρος 4 ^{ου} - 13 ^{ου}	1	-
7 ^ο – 8 ^ο	Ο.Τ. 59 ^Α	2	-
ΣΥΝΟΛΟ:		16	3

Οι χώροι θα παραδοθούν από τον Δήμο έτοιμοι για κατασκευή των βάσεων έδρασής τους και τοποθέτηση των προκατασκευασμένων μονάδων. Οι μονάδες όλων των τύπων θα τοποθετούνται στους χώρους (μέσα στα οικόπεδα) που θα υποδείξει η Διεύθυνση Μελετών και Έργων ώστε να εκπληρωθούν οι προσωρινές

ανάγκες στέγασης της προ-νηπιακής εκπαίδευσης. Οι μονάδες θα είναι διαθέσιμες για μετεγκατάσταση, σύμφωνα με τις ανάγκες του Δήμου. Οι λυόμενες μονάδες θα μεταφέρονται σε τμήματα και θα συναρμολογούνται επί τόπου του έργου.

Για λόγους ενημέρωσης των πολιτών και των ωφελούμενων της δράσης, με την ολοκλήρωση του έργου θα τοποθετηθεί μόνιμη αναμνηστική πινακίδα με δαπάνες του αναδόχου της προμήθειας σε ευδιάκριτο σημείο στην εξωτερική πλευρά κάθε αίθουσας, κατασκευασμένη από κατάλληλο υλικό και σε μέγεθος προσαρμοσμένο στον χώρο όπου τοποθετείται και φέρει τα βασικά στοιχεία της ταυτότητας του έργου, όπως το εθνόσημο της Ελληνικής Δημοκρατίας, τον τίτλο του έργου το έτος υλοποίησης και τον προϋπολογισμό.

Η παρούσα μελέτη προμήθειας συντάχθηκε από τη Διεύθυνση Μελετών και Έργων του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου και ο προϋπολογισμός της ανέρχεται στο ποσό των 623.790,68 € (συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24%). Το έργο πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από το ΠΔΕ ΥΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 2020, ΣΑΕ 047 (Κωδ. Έργου: 2020ΣΕ04700032).

Δεδομένου ότι ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου δεν διαθέτει χώρους αποθήκευσης του εξοπλισμού, η προμήθεια και εγκατάσταση θα γίνεται τμηματικά και όχι συγκεντρωτικά. Τα προς προμήθεια είδη θα εγκαθίστανται στην τελική τους θέση στα σημεία που προβλέπονται με την παρούσα μελέτη και θα υποδείξει η Διεύθυνση Μελετών και Έργων του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου.

Οι τιμές που περιλαμβάνονται στον ενδεικτικό προϋπολογισμό της μελέτης των αιθουσών έχουν ληφθεί από το υπ' αριθμ. 41002/Β9/Φ8/204 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα: «Κατάρτιση Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) 2020 του ΥΠΑΙΘ». Οι τιμές στον προϋπολογισμό του εξοπλισμού έχουν ληφθεί από έρευνα αγοράς [...]

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τον προσκομισθέντα «ενδεικτικό προϋπολογισμό» της δεύτερης σκοπούμενης σύμβασης:

Ως προς την ΟΜΑΔΑ Α η προϋπολογισθείσα αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των ευρώ 382.000,00 πλέον του Φ.Π.Α., ενώ ως προς την Ομάδα Β η εν λόγω αξία, επιμεριζόμενη ανά υποομάδα, έχει ως εξής (αξίες πλέον του Φ.Π.Α.):

Υποομάδα Β1 – Έπιπλα νηπιαγωγείου: 74.664,00 ευρώ

Υποομάδα Β2 - Εξοπλισμός γραφείου: 16.932,00 ευρώ

Υποομάδα Β3 - Παιδαγωγικό υλικό: 29.461,00 ευρώ

και συνολικά 121.057,00 ευρώ.

Κατά συνέπεια, η συνολική προϋπολογισθείσα αξία της σκοπούμενης σύμβασης προμήθειας ανέρχεται στο ποσό των ευρώ 503.057,00 πλέον του Φ.Π.Α.

2.4. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρασχέθηκαν την 05.08.2020 στην Αρχή από τον Δήμο Κορδελιού – Ευόσμου σχετικά με την υπό εξέταση περίπτωση και ιδίως αναφορικά με τις ενέργειες του Δήμου κατόπιν του με Α.Π. 41002/Β9/Φ8/204/27-03-2020 εγγράφου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ανωτέρω, πέραν των ως άνω αναφερομένων στο υπό στοιχείο 8 της παρούσης:

«[...] Στις 20-06-2020, πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ της Γ.Γ. του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Δημάρχου Κορδελιού – Ευόσμου και στελεχών του Δήμου, στην οποία συζητήθηκαν οι δυσκολίες της εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης και το ιδιαίτερα πιεστικό χρονοδιάγραμμα της εφαρμογής της από τον Σεπτέμβριο του 2020. Επιπλέον διερευνήθηκαν πιθανές εναλλακτικές λύσεις στην περίπτωση της μη έγκαιρης ολοκλήρωσης των απαραίτητων υποδομών.

Στις 24-06-2020 και ενόψει ενημέρωσης του Πρωθυπουργού, το Υπουργείο Παιδείας ζήτησε από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου ενημέρωση σχετικά με τις εξελίξεις της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης. Στο σύντομο σημείωμα της Τεχνικής Υπηρεσίας αναφέρθηκε ρητά το γεγονός ότι η ολοκλήρωση της Προμήθειας και τοποθέτησης θα είναι εφικτή έως 31.08.2020 με την προϋπόθεση της εφαρμογής της της περ. γ παρ. 2 του άρθρου 32 του Ν. 4412/16.

Παράλληλα, το ίδιο χρονικό διάστημα πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις του Δημάρχου Κορδελιού –

Ευόσμου με Βουλευτές Θεσσαλονίκης κατά τις οποίες ο Δήμαρχος εξέφραζε την ανησυχία για το χρονοδιάγραμμα της Προμήθειας (αιθουσών και εξοπλισμού) που απαιτούνται για τη στέγαση των μαθητών της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης ζητώντας επίσης την αναστολή της εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης.

Οι διαδικασίες έγκρισης του Ν. 4412/2016 για την προμήθεια των αιθουσών – παρ’ όλες τις ειδικές παρεμβάσεις του Νομοθέτη - απαιτούν μια σειρά προϋποθέσεων που καθυστερούν την υλοποίησή τους (έγκριση από ΕΑΑΔΗΣΥ, Προσυμβατικός Έλεγχος λόγω του ύψους της προμήθειας). Για τον λόγο αυτό στις 23-07-2020 στάλθηκε προς α) την ΚΕΔΕ, β) Υπουργείο Παιδείας γ) Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης δ) Υπουργείο Οικονομικών ε) Υπουργείο Εσωτερικών στ) Υπουργείο Εργασίας Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων το υπ’ αριθμ. 27911/23-07-2020 έγγραφο με το οποίο κατατίθεται αίτημα εξαίρεσης του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου από τη δίχρονη προσχολική εκπαίδευση.

Στις 24-07-2020 ζητείται με το υπ’ αριθμ. 28179 έγγραφο προς τον Περιφερειακό Διευθυντή εκπαίδευσης κεντρικής Μακεδονίας, εξαίρεση από τη δίχρονη προσχολική εκπαίδευση.

Στις 24-07-2020 με το υπ’ αριθμ. 2507 έγγραφο, ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ στηρίζοντας το αίτημα του Δήμου μας, αποστέλλει αίτημα για εξαίρεση του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου από την εφαρμογή της υποχρεωτικής δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης. Το αίτημα αυτό κατατέθηκε σε συνέχεια του άρθρου 34 του Ν. 4707/2020 (ΦΕΚ Α/133/14.07.2020) με το οποίο αναστέλλεται η εφαρμογή της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης σε πέντε Δήμους.

Στην συνέχεια ο Αντιδήμαρχος Διοικητικών Υπηρεσιών και αναπληρωτής Δημάρχου του Δήμου Κορδελιού-Ευόσμου επικοινωνήσε με το γραφείο Πρωθυπουργού όπου έλαβε προφορική αρνητική απάντηση αναφορικά με το αίτημα του Δήμου μας για την ένταξη του στην εξαίρεσή της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης.

Μέχρι και σήμερα ο Δήμος μας δεν έχει εξαιρεθεί από την εφαρμογή της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης, επομένως είναι επιτακτική η ανάγκη της ανάθεσης των απαιτούμενων προμηθειών με την διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

Με βάση τα παραπάνω και το υπ’ αριθμ. 25389/07-07-2020 έγγραφο της Διεύθυνσης Παιδείας και Κοινωνικής Προστασίας στο οποίο περιγράφεται όλο το ιστορικό των ενεργειών του Δήμου προκειμένου να εφαρμοστεί δίχρονη προσχολική εκπαίδευση από τις 23-05-2019 έως και σήμερα, προκύπτει η αναγκαιότητα της εφαρμογής της περ. γ παρ. 2 του άρθρου 32 του Ν. 4412/16.»

2.5. Περαιτέρω, ο Δήμος προσκόμισε την 05.08.2020 τα κάτωθι έγγραφα:

- i. Το με Α.Π. 27911/23.07.2020 έγγραφο απευθυνόμενο στον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
- ii. Το με Α.Π. 27911/23.07.2020 έγγραφο απευθυνόμενο στον Υπουργό Οικονομικών,
- iii. Το με Α.Π. 27911/23.07.2020 έγγραφο απευθυνόμενο στον Υπουργό Εσωτερικών
- iv. Το με Α.Π. 27911/23.07.2020 έγγραφο απευθυνόμενο στον Υφυπουργό Μακεδονίας – Θράκης,
- v. Το με Α.Π. 27911/23.07.2020 έγγραφο απευθυνόμενο στην Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων
- vi. Το με Α.Π. 27911/23.07.2020 έγγραφο απευθυνόμενο στον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ
- vii. Το με Α.Π. 23179/24.07.2020 έγγραφο απευθυνόμενο στον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας
- viii. Το με Α.Π. 27911/23.07.2020 έγγραφο απευθυνόμενο στον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας

Άπαντα τα ανωτέρω έγγραφα (συνημμένα στην παρούσα) έχουν το ίδιο περιεχόμενο και αφορούν σε αίτημα εξαίρεσης του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου από την εφαρμογή της υποχρεωτικής δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2020 - 2021, για λόγους που άπτονται της διαφαινόμενης μη δυνατότητας έγκαιρης εφαρμογής της ως άνω υποχρέωσης.

Επιπροσθέτως προσκομίστηκε το με Α.Π. 28481/27.07.2020 έγγραφο απευθυνόμενο στον Πρόεδρο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ), με το οποίο ζητήθηκε ομοίως η αναστολή εφαρμογής της

δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2020 – 2021 και προτάθηκε από τον Δήμο κείμενο νομοθετικής ρύθμισης και συναφής αιτιολογική έκθεση, την οποία αιτήθηκε να συμπεριληφθεί στο νομοσχέδιο «*Εκσυγχρονισμός της ιδιωτικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις*». Το κείμενο της ρύθμισης έχει ως εξής: «*όπως εξαιρετικά, αναστέλλεται μέχρι την έναρξη του σχολικού έτους 2021-2022 η έναρξη εφαρμογής της υποχρεωτικής δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για τον Δήμο Κορδελιού – Ευόσμου*», ενώ σύμφωνα με την προταθείσα αιτιολογική έκθεση, «*η αναστολή πραγματοποιείται λόγω αντικειμενικών δυσκολιών που έχουν ανακύψει στον Δήμο Κορδελιού – Ευόσμου. Η πλήρης αδυναμία προσωρινών εναλλακτικών λύσεων στο αναφερόμενο πρόβλημα (παραχώρηση αιθουσών, ενοικίαση, φιλοξενία σε αίθουσες παιδικών σταθμών), λόγω των αυστηρών χρονικών περιορισμών και η καθυστέρηση στη δημοπράτηση τόσο του αναγκαίου έργου όσο και της προμήθειας καθιστούν αδύνατη την εφαρμογή της υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης στον Δήμο Κορδελιού – Ευόσμου [...]*».

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα συμπληρωματικά έγγραφα, η ΚΕΔΕ απέστειλε την 24.07.2020 (Α.Π. 2507_2020) έγγραφο προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με το οποίο την ενημέρωσε σχετικά με το γεγονός ότι, κατόπιν της έκδοσης του ν. 4704/2020, με το άρθρο 34 του οποίου εξαιρέθηκαν της εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης πέντε (5) δήμοι της χώρας, συνεδρίασε το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ με αντικείμενο συζήτησης τις δυσκολίες συγκεκριμένων δήμων, μεταξύ των οποίων και ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου, να υλοποιήσουν την εν λόγω εκπαίδευση λόγω έλλειψης αιθουσών ή/και οικοπέδων και αιτήθηκε προς την Υπουργό όπως εξετάσει την επέκταση της αναστολής εφαρμογής του προγράμματος και στους δήμους αυτούς. Ειδικότερα, ζητήθηκε από την Υπουργό «*εξετάσει εκ νέου τις περιπτώσεις όπου αντικειμενικά παρουσιάζονται σημαντικές δυσκολίες στο επίπεδο των υποδομών*».

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του Ν. 4013/2011, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παρ. 2 περ. α' και β' του Ν. 4441/2016, οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής.

4. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 «Ορισμοί» ν. 4412/2016 :

«5) ως «*δημόσιες συμβάσεις*» και ως «*συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών*» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών [...]

8) ως «*δημόσιες συμβάσεις προμηθειών*» και ως «*συμβάσεις προμηθειών*» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης [...]

5. Το Άρθρο 5 ν. 4412/2016 «Κατώτατα όρια» (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ως εφαρμόζεται κατόπιν έκδοσης του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1828 της Επιτροπής της 30ης Οκτωβρίου 2019 (Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ L279/25 της 31.10.2019) για τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης κατά το χρονικό διάστημα από 01.01.2020 έως 31.12.2021, ορίζει ως κατώτατα όρια για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, το ποσό των ευρώ 214.000,00.

6. Το Άρθρο 6 ν. 4412/2016 «Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης» (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) ορίζει ότι «1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης {...} 2. Όταν αναθέτουσα αρχή αποτελείται από χωριστές επιχειρησιακές μονάδες λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία για όλες τις χωριστές επιχειρησιακές μονάδες. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, όταν μία χωριστή επιχειρησιακή μονάδα είναι ανεξαρτήτως υπεύθυνη για τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων της ίδιας ή ορισμένων κατηγοριών αυτών, η αξία των συμβάσεων μπορεί να υπολογίζεται στο επίπεδο της συγκεκριμένης μονάδας. 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. 4. Η εκτιμωμένη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού {...}
7. Το Άρθρο 26 ν. 4412/2016 «Επιλογή των διαδικασιών» (άρθρο 26 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) ορίζει ότι «6. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 32, οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να προσφεύγουν σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση ή διαγωνισμό».
8. Σύμφωνα με το άρθρο 32 ν. 4412/2016 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση» (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ): «1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: {...} γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».
9. Το άρθρο 61 του ν. 4412/2016 ορίζει: «1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26. 2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση. 3. Ως χρόνος έναρξης ενός διαγωνισμού μελετών, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 4. Για συμβάσεις κάτω των ορίων αντί των παραγράφων 1 έως 3, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 120».
10. Το Άρθρο 23 Ονοματολογίες ν. 4412/2016 (άρθρο 23 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) ορίζει ότι «οποιοσδήποτε αναφορές σε ονοματολογίες στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων γίνονται με τη χρήση του «Κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)», όπως εγκρίθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Νοεμβρίου 2002, για το κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (L 340)».
11. Το άρθρο 376 ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και σε όλους τους διαγωνισμούς μελετών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 3 έως 221), {...} και η έναρξη της διαδικασίας σύναψης των οποίων, σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120, 290 και 330 αντίστοιχα, λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου {...}».
12. Το άρθρο 379 ν. 4412/2016, ως ισχύει, ορίζει ότι: «1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις

επιμέρους διατάξεις του {...}».

13. Τα οριζόμενα στο άρθρο 220 ν. 4610/2019 με τίτλο: «Κατασκευή αιθουσών σχολικών μονάδων για την αντιμετώπιση έκτακτων και κατεπειγουσών αναγκών στέγασης μαθητών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης»:

«1. Για την αντιμετώπιση των άμεσων και επιτακτικών αναγκών της εφαρμογής της προσχολικής υποχρεωτικής εκπαίδευσης, επιτρέπεται η τοποθέτηση και διατήρηση για προσωρινό χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) ετών με δυνατότητα παράτασης δύο (2) επιπλέον ετών, σύμφωνα με την παράγραφο 14, προκατασκευασμένων σχολικών αιθουσών νηπιαγωγείου ελαφριάς κατασκευής με τους απαιτούμενους βοηθητικούς χώρους. Οι προκατασκευασμένες σχολικές αίθουσες του προηγούμενου εδαφίου με τους βοηθητικούς χώρους, τοποθετούνται εντός γηπέδων, όπου υφίστανται και λειτουργούν σχολικές μονάδες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης σχετικά με τους ισχύοντες συντελεστές δόμησης και του ποσοστού κάλυψης, με δυνατότητα υπέρβασης αυτών σε ποσοστό έως δεκαπέντε τοις εκατό (15%), υπό τον προϋπόθεση ότι ο αύλειος χώρος που απομένει μετά την τοποθέτηση της αίθουσας αντιστοιχεί το λιγότερο σε δύο (2) τ.μ. ανά μαθητή.

1.α. Για την αντιμετώπιση των άμεσων και επιτακτικών αναγκών της στέγασης μαθητών πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες προκύπτουν συνεπεία φυσικών καταστροφών, όπως μετά από καταστροφικούς σεισμούς και πλημμύρες, με αποτέλεσμα την ακαταλληλότητα κτιρίων σχολικών μονάδων η οποία αποδεικνύεται από έκθεση Μηχανικού πρωτοβάθμιου ή δευτεροβάθμιου μετασεισμικού ελέγχου ή από έκθεση Μηχανικού του οικείου δήμου, καθώς και εξαιτίας των εξαιρετικών και απρόβλεπτων αναγκών, για την αντιμετώπιση των κινδύνων από τη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19 κατά την επαναλειτουργία των σχολικών μονάδων, σύμφωνα με τους υγειονομικούς όρους και τις σχετικές συστάσεις της Εθνικής Επιτροπής Δημόσιας Υγείας, και εφόσον διαπιστωθεί και βεβαιωθεί από τον οικείο δήμο, η μη ύπαρξη εναλλακτικής στέγης για τη μεταφορά των μαθητών, επιτρέπεται η τοποθέτηση και διατήρηση για προσωρινό χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) ετών με δυνατότητα παράτασης δύο (2) επιπλέον ετών, σύμφωνα με την παράγραφο 14, προκατασκευασμένων σχολικών αιθουσών ελαφριάς κατασκευής με τους απαιτούμενους βοηθητικούς χώρους.

Οι προκατασκευασμένες σχολικές αίθουσες του προηγούμενου εδαφίου με τους βοηθητικούς χώρους, τοποθετούνται εντός οικοπέδων, όπου υφίστανται και λειτουργούν σχολικές μονάδες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, με δυνατότητα υπέρβασης του συντελεστή δόμησης και του ποσοστού κάλυψης σε ποσοστό έως δεκαπέντε τοις εκατό (15%), υπό την προϋπόθεση ότι ο αύλειος χώρος που απομένει μετά την τοποθέτηση της αίθουσας αντιστοιχεί το λιγότερο σε δύο (2) τ.μ. ανά μαθητή.».

2. Στην περίπτωση που δεν είναι εφικτή, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 1.α, η τοποθέτηση των αιθουσών στη σχολική μονάδα όπου υπάρχει ανάγκη, σύμφωνα με την παράγραφο 5, κατά σειρά τοποθετούνται αίθουσες: α) σε άλλες σχολικές μονάδες της ίδιας βαθμίδας εκπαίδευσης, β) σε μονάδες διαφορετικής βαθμίδας εκπαίδευσης, οπότε και δημιουργείται χωριστός αύλειος χώρος.

3. Η τοποθέτηση, κατά τα ανωτέρω, των προκατασκευασμένων σχολικών αιθουσών των παραγράφων 1 και 1.α μπορεί να γίνει για το ίδιο χρονικό διάστημα των παραγράφων 1 και 1.α αντίστοιχα και εντός αδόμετων οικοπέδων που ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή στην εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.), πλην ρυμοτομούμενων χώρων, κοινόχρηστων, χαρακτηρισμένων συγκεκριμένης χρήσης, δάσους, ρέματος και αρχαιολογικού χώρου.

4. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, την τοποθέτηση των αιθουσών των παραγράφων 1 και 1.α μπορεί να αναλάβει από τον κύριο του ακινήτου η ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε., ύστερα από δωρεάν παραχώρηση της χρήσης για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) ετών με δυνατότητα παράτασης δύο (2) ετών, ως εξής: α) αν πρόκειται για ακίνητο ιδιοκτησίας του δήμου ή της αυτοδιοικητικής περιφέρειας η δωρεάν παραχώρηση χρήσης γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, και β) αν πρόκειται για ακίνητο του Δημοσίου η δωρεάν παραχώρηση γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού.».

5. Οι ακριβείς σχολικές και χωροθετικές ανάγκες κατασκευής αιθουσών για την εφαρμογή του παρόντος προκύπτουν από έγγραφο που υποβάλλεται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων στην

ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε., κατά παρέκκλιση του δευτέρου εδαφίου της υποπαραγράφου 2.3 της παραγράφου 2 του άρθρου 132 του ν. 4199/2013 (Α` 216), όπως προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου τέταρτου του ν. 4379/2016 (Α` 63).

6. Για τον καθορισμό των κριτηρίων καταλληλότητας και επιλογής χώρων της παραγράφου 3, εφαρμόζεται η υπ` αριθ. 37237/ΣΤ1/2007 (Β` 635) απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων εκτός από την παράγραφο 4 αυτής σχετικά με το εμβαδόν του χώρου. Οι χώροι που επιλέγονται δεν απαιτείται να είναι χαρακτηρισμένοι ως «σχολικοί», ούτε απαιτείται η ύπαρξη τοπικού ρυμοτομικού σχεδίου για τις εκτός σχεδίου περιοχές. Σε κάθε περίπτωση ο αύλειος χώρος που απομένει μετά την τοποθέτηση της αίθουσας αντιστοιχεί το λιγότερο σε δύο (2) τ.μ. ανά μαθητή.

7. Τα κριτήρια καταλληλότητας της προηγούμενης παραγράφου εξετάζονται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών από τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη και αποτελείται από: α) έναν τακτικό υπάλληλο ή υπάλληλο Ι.Δ.Α.Χ., του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ως τακτικό μέλος, με τον αναπληρωματικό του, που ορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, β) έναν τακτικό υπάλληλο ή υπάλληλο Ι.Δ.Α.Χ., αρχιτέκτονα ή πολιτικό μηχανικό, της Διεύθυνσης Κτιριακών Υποδομών, ως τακτικό μέλος, με τον αναπληρωματικό του, που ορίζεται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών και γ) έναν τακτικό υπάλληλο ή υπάλληλο Ι.Δ.Α.Χ., αρχιτέκτονα ή πολιτικό μηχανικό, της ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε., ως τακτικό μέλος, με τον αναπληρωματικό του, που υποδεικνύεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής. Η επιτροπή εκδίδει σύμφωνη γνώμη για την έκδοση της απόφασης των υπουργών της επόμενης παραγράφου.

8. Για την τοποθέτηση αιθουσών των παραγράφων 1,1.α και 3 εκδίδεται απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υποδομών και Μεταφορών που επέχει θέση οικοδομικής άδειας για την τοποθέτηση. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου φέρει υποχρεωτικά διάγραμμα κάλυψης όπου σημειώνεται η θέση που θα τοποθετηθεί η προκατασκευασμένη αίθουσα ή σε περίπτωση έλλειψης αυτού, η θέση σημειώνεται επί σκαριφήματος υπάρχουσας κατάστασης. Το διάγραμμα κάλυψης ή το σκαρίφημα υπάρχουσας κατάστασης υπέχει θέση θεωρημένου τοπογραφικού διαγράμματος, το οποίο απαιτείται για την έκδοση οικοδομικής άδειας σύμφωνα με τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό 2012 (ΝΟΚ 2012). Για την έκδοση της άδειας δεν απαιτείται να τηρηθούν οι ακόλουθες προδιαγραφές: α) να τηρηθούν οι όροι δόμησης και να θεωρηθούν οι ρυμοτομικές και οικοδομικές γραμμές (Ρ.Γ. και Ο.Γ.) και β) να αναγράφεται και να υπογράφεται η δήλωση του ν. 651/1977 ότι το οικοπέδο:

αα) βρίσκεται εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, ββ) εμπίπτει ή όχι στις διατάξεις του ν. 1337/1983 και βάσει των Πινάκων Εφαρμογής οφείλει ή όχι εισφορές σε γη και χρήμα.»

9. Στην απόφαση της προηγούμενης παραγράφου αναγράφεται ότι η διατήρηση των αιθουσών ισχύει για τέσσερα (4) έτη από τη διοικητική παραλαβή της αίθουσας προς χρήση από τον οικείο Δήμο. Παρέλευση της ως άνω προθεσμίας συνεπάγεται την αυτοδίκαιη λήξη της διατήρησης της σχολικής αίθουσας και ο Δήμος υποχρεούται στην άμεση απομάκρυνσή της, θεωρουμένης αυτής αυθαίρετης. Θέση άδειας για την καθαίρεση και απομάκρυνσή της επέχει η υπουργική απόφαση του πρώτου εδαφίου.

10. Για την εκτέλεση των με αριθμό 66981/Δ1/ 27.4.2018 (Β` 1586) και Φ.15/27268/Δ1/21.2.2019 (Β` 623-διόρθωση σφάλματος Β` 745) κοινών αποφάσεων του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, αναθέτουσα αρχή ως φορέας εκτέλεσης της τοποθέτησης των προκατασκευασμένων αιθουσών του παρόντος είναι αποκλειστικά η ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε..

11. Για την προσωρινή κάλυψη των αναγκών των δήμων που δεν περιλαμβάνονται στις κοινές υπουργικές αποφάσεις της προηγούμενης παραγράφου, κάθε δήμος, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της κοινής υπουργικής απόφασης, που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του ν. 1566/1985 (Α` 167) και τον ορίζει ως δήμο στον οποίο εφαρμόζεται η υποχρεωτική δίχρονη προσχολική εκπαίδευση, είτε α) αποστέλλει στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αίτημα χρηματοδότησης για προμήθεια και προσωρινή τοποθέτηση προκατασκευασμένων αιθουσών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος είτε β) αποστέλλει αίτημα για τοποθέτησή τους στην ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε., το οποίο κοινοποιείται και στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Για να επιληφθεί η ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε., οι δήμοι στο αίτημά τους υποδεικνύουν συγκεκριμένες υφιστάμενες σχολικές μονάδες ή αδόμητα γήπεδα στα οποία θα τοποθετηθούν οι προκατασκευασμένες

αίθουσες και για τα οποία έχει γνωμοδοτήσει θετικά η επιτροπή της παραγράφου 9 του άρθρου 16 του α.ν. 627/1968 (Α' 266) όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 6 του άρθρου 18 του ν. 3467/2006 (Α' 128).

12. Όταν την τοποθέτηση των προσωρινών σχολικών αιθουσών αναλαμβάνει ο Δήμος, δεν εκδίδεται η απόφαση της παραγράφου 8, αλλά σχετική άδεια από την οικεία Υπηρεσία Δόμησης, για την έκδοση της οποίας εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στις παραγράφους 8 και 9.

13. Μέσα στο ανωτέρω χρονικό διάστημα των τεσσάρων (4) ετών, ο οικείος Δήμος υποχρεούται να προβεί σε μετεγκατάσταση των μαθητών σε μόνιμες σχολικές δομές προσχολικής εκπαίδευσης είτε με ανέγερση είτε με μίσθωση. Η κατασκευή της μόνιμης αίθουσας γίνεται σύμφωνα με τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις σε χώρους που επιλέγονται σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

14. Η προθεσμία των τεσσάρων (4) ετών των παραγράφων 1 και 1.α μπορεί να παραταθεί για δύο (2) επιπλέον έτη, προκειμένου να ολοκληρωθεί τυχόν ανέγερση των μόνιμων σχολικών δομών, μόνο εφόσον ισχύουν οι κάτωθι προϋποθέσεις: α) ο οικείος δήμος, πριν τη λήξη της προθεσμίας των τεσσάρων (4) ετών, έχει εντοπίσει κατάλληλο ακίνητο, το οποίο ευρίσκεται στην κυριότητα του Δημοσίου ή Ο.Τ.Α. ή ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε. και β) για το ακίνητο έχει γνωμοδοτήσει θετικά η επιτροπή της παραγράφου 9 του άρθρου 16 του α.ν. 627/1968 (Α' 266), όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 6 του άρθρου 18 του ν. 3467/2006 (Α' 128).».

15. Όταν αναθέτουμε αρχή για την τοποθέτηση των αιθουσών είναι η ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε., μετά την υπογραφή του πρωτοκόλλου διοικητικής παραλαβής προς χρήση του έργου, την ευθύνη συντήρησης των αιθουσών και λοιπών λειτουργικών δαπανών αναλαμβάνει ο οικείος Δήμος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

16. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις τοποθέτησης αιθουσών σε παραδοσιακούς οικισμούς.

17. Η δαπάνη για την τοποθέτηση των προσωρινών αιθουσών και την ανέγερση των μόνιμων σχολικών δομών βαρύνει το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

18. Το παρόν άρθρο ισχύει για αποφάσεις αναθέσεων τοποθέτησης αιθουσών που κοινοποιούνται στους αναδόχους έως και την 31.12.2020.».

14. Ο ν. 4690/2020, με τίτλο «Κύρωση: α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α'90) και άλλες διατάξεις και ιδίως το άρθρο 24 αυτού:

«Προμήθεια αιθουσών προσχολικής εκπαίδευσης και συναφούς εξοπλισμού και προσαρμογή δημοτικών βρεφικών - παιδικών σταθμών

1. Προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες σε απαιτούμενες αίθουσες για την υλοποίηση της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2020 2021, οι ΟΤΑ α' βαθμού μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προμήθειας προκατασκευασμένων αιθουσών προσχολικής εκπαίδευσης, συναφών υλικών, υπηρεσιών και έργων για την τοποθέτησή τους, καθώς και του απαιτούμενου εξοπλισμού για τη λειτουργία τους, κατά τις διατάξεις της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

2. Η ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων γίνεται με απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής. Εάν δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό πίστωση ή η υπάρχουσα δεν επαρκεί, με την ίδια απόφαση γίνεται δεσμευτική εισήγηση για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού, η οποία εγκρίνεται υποχρεωτικά από το οικείο δημοτικό συμβούλιο, στην πρώτη μετά την ανάθεση συνεδρίασή του.

3. Για την τοποθέτηση των αιθουσών εφαρμόζεται η περ. λη' της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α'167), όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 της υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/43266/1174/2020 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β'1843).

4. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις εκτέλεσης εργασιών και

προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών που απαιτούνται για την προσαρμογή των δημοτικών βρεφικών και παιδικών σταθμών στις απαιτούμενες προϋποθέσεις λειτουργίας.»

15. Το άρθρο 34 «Ρύθμιση θεμάτων δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης» ν. 4704/2020, σύμφωνα με το οποίο:

«Η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 1566/1985 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η φοίτηση όσων νηπίων την 31η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής συμπληρώνουν ηλικία πέντε (5) ετών, είναι υποχρεωτική σε όλη τη Χώρα. Για τα νήπια που συμπληρώνουν ηλικία τεσσάρων (4) ετών, σύμφωνα με την παρ. 3 γίνεται υποχρεωτική σταδιακά, από το σχολικό έτος 2018-2019 και σε κάθε περίπτωση εντός τριετίας, κατά δήμους, οι οποίοι ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, εφαρμοζόμενου σε κάθε περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1566/1985. Η κοινή υπουργική απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των οικείων Περιφερειακών Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η οποία διατυπώνεται μετά από γνώμη τριμερούς Επιτροπής, η οποία συγκροτείται με απόφαση των ιδίων. Η εν λόγω Επιτροπή αποτελείται από τους οικείους Διευθυντές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ως Προέδρους, τους οικείους Δημάρχους και τους Προέδρους των οικείων Συλλόγων Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ως μέλη. Όλως εξαιρετικά, αναστέλλεται μέχρι την έναρξη του σχολικού έτους 2021-2022, η έναρξη εφαρμογής της υποχρεωτικής δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για τους Δήμους Αθηναίων, Ζωγράφου, Καλλιθέας, Νέας Σμύρνης Αττικής και Νεάπολης-Συκεών Θεσσαλονίκης, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας της παρούσας παραγράφου.»

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

16. Το υπό εξέταση αίτημα του Δήμου Κορδελιού - Ευόσμου αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης, βάσει της περιπτ. γ της παρ. 2 του άρθρου 32 ν. 4412/2016, ήτοι για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης. Η εν λόγω ανάγκη προέκυψε, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στον φάκελο του αιτήματος, ως αποτυπώνονται στο ιστορικό της παρούσας, σε συνέχεια του ορισμού του Δήμου ως υποχρέου εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης από το έτος 2020 -2021, τον Αύγουστο 2019, η οποία εφαρμογή δεν κατέστη δυνατή έως σήμερα ιδίως λόγω της «ασάφειας της πολιτείας ως προς τον τρόπο υλοποίησης» των προβλεπομένων στο άρθρο 220 ν. 4610/2019, ως τροποποιήθηκε και ισχύει.

17. Το υπό εξέταση αίτημα αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης προς τον σκοπό σύναψης δημόσιας σύμβασης προμήθειας, μεταφορά και τοποθέτησης προσωρινών εγκαταστάσεων στέγασης για την κάλυψη αναγκών υποχρεωτικής δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης, στο πλαίσιο αναληφθεισών υποχρεώσεων δυνάμει του άρθρου 220 ν. 4610/2019, ως ισχύει. Η προϋπολογισθείσα αξία της υπό εξέταση σύμβασης προμήθειας ανέρχεται στο ποσό των ευρώ 503.057,00, συνεπώς συντρέχει περίπτωση αρμοδιότητας της Αρχής προς έκδοση σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, καθώς η σκοπούμενη σύμβαση ανέρχεται σε ποσό άνω του ορίου των 214.000,00 ευρώ, το οποίο ορίζεται επί του παρόντος χρόνου ως το κατώτατο όριο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ από μη Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές (Κ.Α.Α.).

18. Ως προς τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, επισημαίνεται ότι η εν λόγω διαδικασία έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις, όπως ενσωματώθηκαν με τα άρθρα 26 και 32 του Ν. 4412/2016. Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι εν λόγω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2014/24/ΕΕ να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς

προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

19. Ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου επικαλείται ως νομική βάση θεμελίωσης του αιτήματός του τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, την οποία αναφέρει ρητώς στο έγγραφο υποβολής αιτήματος. Δέον, επομένως, όπως διερευνηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της επικαλούμενης στο αίτημα νομικής βάσης.

20. (α) Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του άρθρου 32 περ. 2 υποπερ. γ' πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις :

i) ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

ii) ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,

iii) ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και

v) ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

21. Επισημαίνεται εισαγωγικώς ότι εκ των διαλαμβανόμενων στον φάκελο του αιτήματος προκύπτει αναφορά – επίκληση του ν. 4690/2020 και ιδίως του άρθρου 24 του εν λόγω νόμου, ως προς την προσφυγή των δήμων της χώρας στη νομική βάση του άρθρου 32 παρ. 2 περιπτ. γ ν. 4412/2016. Ειδικότερα, στα στοιχεία του φακέλου γίνεται αναφορά στο ότι η ως άνω διάταξη του άρθρου 24 ν. 4690/2020 εξεδόθη στο πλαίσιο παρέμβασης της πολιτείας «λόγω του περιορισμένου χρόνου για ολοκλήρωση των διαδικασιών [...] προς διευκόλυνση των δήμων και επιτάχυνση των διαδικασιών της προμήθειας».

Στο πλαίσιο αυτό και προ της εξετάσεως των επιμέρους προϋποθέσεων της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περιπτ. γ ν. 4412/2016, λεκτέα τα ακόλουθα σε σχέση με την αναφορά του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου, στο άρθρο 24 ν. 4690/2020 με τίτλο «Προμήθεια αιθουσών προσχολικής εκπαίδευσης και συναφούς εξοπλισμού και προσαρμογή δημοτικών βρεφικών - παιδικών σταθμών»:

(α) Σύμφωνα με το ως άνω άρθρο 24 ν. 4690/2020: «1. Προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες σε απαιτούμενες αίθουσες για την υλοποίηση της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2020 - 2021, οι ΟΤΑ α` βαθμού μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προμήθειας προκατασκευασμένων αιθουσών προσχολικής εκπαίδευσης, συναφών υλικών, υπηρεσιών και έργων για την τοποθέτησή τους, καθώς και του απαιτούμενου εξοπλισμού για τη λειτουργία τους, κατά τις διατάξεις της περ. γ` της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α`147).

2. Η ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων γίνεται με απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής. Εάν δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό πίστωση ή η υπάρχουσα δεν επαρκεί, με την ίδια απόφαση γίνεται δεσμευτική εισήγηση για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού, η οποία εγκρίνεται υποχρεωτικά από το οικείο δημοτικό συμβούλιο, στην πρώτη μετά την ανάθεση συνεδρίασή του.

3. Για την τοποθέτηση των αιθουσών εφαρμόζεται η περ. λη` της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α`167), όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 της υπ` αρ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/43266/1174/2020 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β`1843).

4. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις εκτέλεσης εργασιών και προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών που απαιτούνται για την προσαρμογή των δημοτικών βρεφικών και παιδικών σταθμών στις απαιτούμενες προϋποθέσεις λειτουργίας.»

(β) Επί του σχεδίου νόμου που είχε προταθεί από το Υπουργείο Υγείας, με τίτλο «Κύρωση: α) της από

13.4.2020 Π.Ν.Π. “Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις” (Α’ 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. “Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα” (Α’ 90) και άλλες διατάξεις» που περιελάμβανε το ως άνω άρθρο, έχει εκδοθεί η υπ’ αριθμ. Α21/2020 Γνώμη της Αρχής, στην οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«[...] από το περιεχόμενο του σχεδίου της διάταξης ή από την αιτιολογική της έκθεση, [η περίπτωση αυτή] δε φαίνεται να συνδέεται με την αντιμετώπιση των έκτακτων και εξαιρετικά απρόβλεπτων περιστάσεων του κορωνοϊού και την αποτροπή περαιτέρω διασποράς του (όπως συμβαίνει με το σύνολο των άρθρων των υπό κύρωση ΠΝΠ και τις περισσότερες λοιπές διατάξεις του σχεδίου νόμου), θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά και να αιτιολογούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ’ του ν. 4412/2016, όπως αναλυτικά αναφέρθηκαν ανωτέρω, υπό σημείο 2., της παρούσας.

Επαναλαμβάνεται ότι, το άρθρο 32.2.γ, που έχει ενσωματωθεί με το ταυτάριθμο άρθρο του ν. 4412/2016, προβλέπει τη δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη κατάσταση, υπό τις αυστηρές προϋποθέσεις του άρθρου αυτού (μόνο στο απολύτως απαραίτητο μέτρο και υπό τον όρο ότι η κατεπείγουσα κατάσταση δεν οφείλεται σε έλλειψη επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής). Συνεπώς, κατά την αξιολόγηση κάθε μεμονωμένης περίπτωσης, πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα σωρευτικά κριτήρια: α) Γεγονότα τα οποία η υπόψη αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να προβλέψει, β) ο κατεπείγων χαρακτήρας της κατάστασης καθιστά αδύνατη τη συμμόρφωση με τις γενικές προθεσμίες, γ) αιτιώδης συνάφεια μεταξύ του απρόβλεπτου συμβάντος και του κατεπείγοντος χαρακτήρα, δ) χρήση μόνο για την κάλυψη του κενού έως ότου βρεθούν πιο σταθερές λύσεις.

Η προσφυγή συνεπώς στην εξαιρετική αυτή διαδικασία νομιμοποιείται μόνο για τις ποσότητες και για το χρονικό διάστημα που είναι πράγματι αναγκαία για την άμεση αντιμετώπιση της έκτακτης περίπτωσης.

Όπως έχει ήδη τονίσει η Αρχή σε προηγούμενες γνώμες της, οι ως άνω προϋποθέσεις δεν είναι δυνατό να καθίστανται περισσότερο ελαστικές δυνάμει εθνικής ρύθμισης, τουλάχιστον ως προς τις συμβάσεις άνω των ορίων 29, το δε βάρος απόδειξης ότι συντρέχουν πράγματι οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την παρέκκλιση, φέρει εκείνος που τις επικαλείται. [...] εξαιρετικές ή ειδικές εθνικές ρυθμίσεις που εγείρουν ζητήματα συμβατότητας με το ενωσιακό δίκαιο, [...] δύνανται να εφαρμόζονται μόνο σε συμβάσεις κάτω των ορίων. Και τούτο, διότι στις συμβάσεις άνω των ορίων και ως προς τη διαδικασία ανάθεσης, έχουν εφαρμογή αποκλειστικά οι διατάξεις των ευρωπαϊκών Οδηγιών, όπως αυτές ενσωματώθηκαν στο ν. 4412/2016, υπό τη συνδρομή των σωρευτικά συντρέχουσών προϋποθέσεών τους. Σε κάθε περίπτωση και για τις συμβάσεις κάτω των ορίων με βέβαιο διασυννοριακό ενδιαφέρον, ισχύουν οι θεμελιώδεις αρχές για τη λειτουργία της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), όπως η αρχή της ίσης μεταχείρισης και της παρεπόμενης υποχρέωσης διαφάνειας, κλπ.

Περαιτέρω, επισημαίνεται, σε σχέση με την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης, ότι θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την τήρηση των κανόνων της κείμενης νομοθεσίας, σε ό,τι αφορά τον ορθό χαρακτηρισμό μιας δημόσιας σύμβασης (άρθρο 2 – ορισμοί, σχετικά με τον προσδιορισμό του είδους της δημόσιας σύμβασης και άρθρο 4 – μεικτές συμβάσεις), καθώς και τη μέθοδο υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 6).»

Ως εκ τούτου, όπως επισημαίνεται στην ως άνω απόφαση της Αρχής, υπογραμμίζεται και στο πλαίσιο της εξεταζομένης περίπτωσης ότι η πλήρωση των προϋποθέσεων εφαρμογής της νομικής βάσης προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία διαπραγμάτευσης του άρθρου 32 παρ. 2 περιπ. γ ν. 4412/2016 ελέγχεται κατά περίπτωση, βάσει των περιστατικών που προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου και δε συντρέχει περίπτωση *a priori* εφαρμογής της, ιδίως αναφορικά με τις συμβάσεις άνω των ορίων του άρθρου 5 ν. 4412/2016. Κατά συνέπεια, η φράση της παραγράφου 1 του άρθρου 24 ν. 4690/2020 «οι ΟΤΑ α’ βαθμού μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προμήθειας προκατασκευασμένων αιθουσών προσχολικής εκπαίδευσης, συναφών υλικών, υπηρεσιών και έργων για την τοποθέτησή τους, καθώς και του απαιτούμενου εξοπλισμού για τη λειτουργία τους, κατά τις διατάξεις της περ. γ’ της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016», ιδίως ως προς τις συμβάσεις άνω των ορίων του άρθρου 5 ν. 4412/2016, δε δύναται να ερμηνευθεί ώστε να νοείται ως εθνική - οριζόντια ρύθμιση προβλέπουσα τεκμήριο περί ύπαρξης

κατεπείγουσας ανάγκης που οφείλεται σε απρόβλεπτη περίσταση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 32 παρ. 2 περιπτ. γ ν. 4412/2016, γεγονός που σε κάθε περίπτωση δεν προβλέπεται από το λεκτικό της διατάξεως ή την αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει, καθώς γίνεται αναφορά απλώς στη δυνατότητα των δήμων της χώρας να προσφεύγουν στη διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περιπτ. γ ν. 4412/2016.

22. Ως προς την εξέταση των επιμέρους προϋποθέσεων προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, δυνάμει του άρθρου 32 παρ. 2 περιπτ. γ ν. 4412/2016, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες :

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο υπό εξέταση αίτημα του Δήμου Κορδελιού - Ευόσμου, η ανάγκη την οποία προτίθεται να καλύψει ο εν λόγω Δήμος, είναι επιτακτική και κατεπείγουσα, δεδομένου του ότι η υποχρέωση εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης, την οποία έχει αναλάβει ο Δήμος, αφορά στο σχολικό έτος 2020 -2021, το οποίο εκκινεί τον Σεπτέμβριο. Ειδικότερα, βάσει των οριζόμενων στο άρθρο 220 ν. 4610/2019, ως ισχύει, οι δήμοι της χώρας που έχουν καταστεί υπόχρεοι για τη δίχρονη προσχολική εκπαίδευση, οφείλουν να έχουν υλοποιήσει τα αναγκαία μέτρα εφαρμογής που αφορούν στη στέγαση των αιθουσών διδασκαλίας, με την έναρξη του επόμενου σχολικού έτους.

Συναφώς αναφέρεται στον φάκελο του αιτήματος ότι *«λαμβάνοντας υπ' όψιν αφενός το γεγονός ότι το μικρό χρονικό διάστημα που απομένει μέχρι την έναρξη της σχολικής περιόδου για την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού, διάστημα το οποίο δεν είναι ικανό για την τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση [...] και αφετέρου την επιτακτική και κατεπείγουσα ανάγκη οι αίθουσες και ο εξοπλισμός να είναι στη διάθεση των μαθητών προσχολικής ηλικίας με την έναρξη του σχολικού έτους 2020 -2021, προκύπτει ότι η προμήθεια και τοποθέτηση των αιθουσών εμπίπτει στις προϋποθέσεις της περ. γ. της παρ.2 του άρθρου 32 ν. 4412/2016 [...]*.

Όπως προκύπτει από τη φύση της προς ανάθεση σύμβασης, η οποία αφορά στις ανάγκες του Δήμου ως προς τις προσωρινές εγκαταστάσεις στέγασης της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης και δεδομένης της επικείμενης έναρξης του σχολικού έτους 2020-2021, θεμελιώνεται ο κατεπείγων χαρακτήρας της ανάγκης ανάθεσης της υπό εξέταση περίπτωσης, καθώς ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου ευρίσκεται στον άμεσο κίνδυνο να μη δύναται να καλύψει τις ανάγκες του σε στέγαση των παιδιών προσχολικής ηλικίας που υπάγονται στην υποχρεωτική δίχρονη εκπαίδευση. Περαιτέρω, προκύπτει από τα ανωτέρω παρατεθέντα ότι η εν λόγω κατεπείγουσα ανάγκη δε συμβιβάζεται, κατά τον χρόνο εξέτασης του αιτήματος, με τις προθεσμίες που θέτουν οι προβλεπόμενες από τον ν. 4412/2016 διαδικασίες, της διαδικασίας του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016 συμπεριλαμβανομένης.

ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης:

1. Εισαγωγικώς επισημαίνεται ότι ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου. Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011).

Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008). Σημειώνεται περαιτέρω η κρίση του Ελεγκτικού

Συνεδρίου ότι γεγονότα, όπως η προσεχής λήξη ισχύος των συμβάσεων υπηρεσιών, ή η ανάγκη παροχής των σχετικών υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του φορέα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν απρόβλεπτες περιστάσεις (βλ. ενδεικτικά ΕΣ Τμ. VI 93/2011, 91/2007, Κλ. Ζ 264/2010, Κλ. ΣΤ 205/2007, Τμ. VI 58/2005, 91/2007, 19/2009).

Τέλος επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν δεν πληρούται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

Κατόπιν των ανωτέρω, οι ισχυρισμοί του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου σχετικά με την πλήρωση της προϋπόθεσης περί ύπαρξης απροβλέπτου περιστασης, δέον όπως κριθούν υπό το πρίσμα του κατά πόσον τα επικαλούμενα αποτελούν έκτακτα και ασυνήθιστα γεγονότα, τα οποία αντικειμενικά δεν ήταν σε θέση να προβλεφθούν σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής.

2. Από τα στοιχεία του φακέλου ως προς τη θεμελίωση της απρόβλεπτης περιστασης και ιδίως το υποβληθέν με Α.Π. 25389/07.07.2020 έγγραφο της Διεύθυνσης Παιδείας και Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου, μετά των περιλαμβανομένων σε αυτό στοιχείων και πληροφοριών, προκύπτει ότι ο κύριος ισχυρισμός σχετικά με την τεκμηρίωση της απροβλέπτου περιστασης αφορά σε ενέργειες της πολιτείας, ήτοι του Υπουργείου Παιδείας, σχετικά με την εφαρμογή/ υλοποίηση του προγράμματος δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης.

Ειδικότερα, όπως προκύπτει ιδίως από τα διαλαμβανόμενα στο ως άνω έγγραφο, ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου επικαλείται γεγονότα απρόβλεπτα, ως προς την παραχώρηση και την τοποθέτηση των αιθουσών, με κύριο γεγονός τη μεταστροφή της πολιτικής βούλησης ως προς την τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων στέγασης, από την Κτιριακές Υποδομές Α.Ε. και το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων που επρόκειτο να τις πραγματοποιήσουν αρχικά, στην υλοποίηση των υποχρεώσεων της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης από του δήμους της χώρας.

Προς τον σκοπό τεκμηρίωσης των απροβλέπτων περιστάσεων, στα στοιχεία του φακέλου αναφέρεται ότι ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου έλαβε αρχικά από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας την 03.12.2019 και εν συνεχεία από τον Υφυπουργό Εσωτερικών [...], σε συνάντηση που έλαβε χώρα την 24.02.2020 παρουσία της Υφυπουργού Παιδείας [...], τη διαβεβαίωση ότι οι διαδικασίες σχετικά με την παραχώρηση και την τοποθέτηση των αιθουσών διδασκαλίας θα διεξάγονταν από την Κτιριακές Υποδομές Α.Ε.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι το με Α.Π. 41002/89/Φ8/204 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο προέβλεπε και περιέγραφε τις διαδικασίες χρηματοδότησης των αναγκών στέγασης για την εφαρμογή της δίχρονης προσχολικής υποχρεωτικής εκπαίδευσης στην επικράτεια εξεδόθη την 27.03.2020 ενώ η έγκριση της ένταξης των εν λόγω δαπανών στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) έλαβε χώρα μόλις την 12.05.2020 (Α.Π. 46092/12/05.2020 έγγραφο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων).

Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτουν τα ακόλουθα:

Ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου κατέστη υπόχρεος υλοποίησης της εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης την 22.08.2019, κατόπιν σχετικής απόφασης που έλαβε την 06.06.2019 η αρμόδια τριμερής επιτροπή του Δήμου σχετικά με την εφαρμογή της από το σχολικό έτος 2020-2021. Σε συνέχεια της κοινοποίησης, από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης, των αναλυτικών χαρτών χωροθέτησης των αιθουσών ανά δημοτική ενότητα για πρώτη φορά, την 25.09.2019, προκύπτει ότι ο Δήμος ενημέρωσε τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας σχετικά με τον αριθμό των απαιτούμενων αιθουσών, την 25.11.2019. Εν συνεχεία, όπως προαναφέρθηκε, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στον φάκελο του αιτήματος, την 03.12.2019 και την 24.02.2020, ο Δήμαρχος Κορδελιού – Ευόσμου έλαβε διαβεβαιώσεις από αρμόδιους φορείς σχετικά με το ότι οι ανάγκες παραχώρησης, προμήθειας και τοποθέτησης των προσωρινών αιθουσών για τις ανάγκες της προσχολικής εκπαίδευσης θα διενεργούνταν από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, διαμέσου της Κτιριακές Υποδομές Α.Ε., κατά συνέπεια δεν εκκίνησε διαδικασίες για την ανάθεση των σχετικών συμβάσεων. Η πρόσκληση προς τους δήμους της χώρας σχετικά με την εφαρμογή της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης εξεδόθη την

27.03.2020, ενώ η έγκριση της χρηματοδότησης των ως άνω αναγκών, μέσω του Π.Δ.Ε., έλαβε χώρα, ως προαναφέρθηκε, την 12.05.2020.

3. Ως ανωτέρω επισημαίνεται, απρόβλεπτη περίσταση νοείται ως έκτακτο και ασυνήθιστο γεγονός που αντικειμενικά δεν ήταν σε θέση να προβλεφθεί σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής. Στο πλαίσιο αυτό δέον όπως κριθεί εάν τα ανωτέρω αναφερόμενα περιστατικά και στοιχεία, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στον φάκελο του αιτήματος, συνιστούν απρόβλεπτες περιστάσεις τις οποίες μια επιμελής αναθέτουσα αρχή, δε θα ήτο δυνατόν να προβλέψει, υπό το πρίσμα (και) της παρέλευσης σχεδόν ενός έτους, από τη συμπερίληψη του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου στον κατάλογο των υποχρέων προς εφαρμογή της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης (22.08.2019), έως την υποβολή του αιτήματος στην Αρχή.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί η νομολογία του προκατόχου του Δικαστηρίου της Ένωσης, σύμφωνα με την οποία τόσο η ενδεχόμενη πρόβλεψη προϋποθέσεων και εσωτερικών προθεσμιών και διαδικασιών από την ίδια τη Διοίκηση, όσο και η καθυστέρηση εκκίνησης των διαδικασιών αναθέσεως, σε περίπτωση που τέτοιες εγκριτικές διαδικασίες και προθεσμίες προβλέπονται, δε θα μπορούσαν να θεωρηθούν επαρκής λόγος για την τεκμηρίωση του κατεπείγοντος οφειλόμενου σε απρόβλεπτα γεγονότα (βλ. ΔΕΚ 2005, C-394/02 Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας σκέψεις 43 και 44).

Εν προκειμένω, η επικαλούμενη απρόβλεπτη περίσταση αφορά στη μη εκκίνηση διαδικασιών σύναψης συμβάσεων για τις ανάγκες της στέγασης της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης, συνεπεία γεγονότων που άπτονται αποφάσεων της Διοίκησης σχετικά με τον αρμόδιο φορέα διενέργειας των διαδικασιών και της συνακόλουθης καθυστέρησης ως προς τη χρηματοδότηση της προμήθειας και τοποθέτησης των αιθουσών. Σημειώνεται ότι στα στοιχεία του φακέλου αναφέρεται και η πανδημία του κορονοϊού ως απρόβλεπτη περίσταση, χωρίς να παρέχονται περαιτέρω στοιχεία συνάφειας της πανδημίας με την υπό εξέταση περίπτωση. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθούν τα ακόλουθα:

Όπως προέκυψε κατά την εξέταση του αιτήματος, δια του άρθρου 34 ν. 4704/2020, προβλέφθηκε προ ολίγων ημερών ρητή εξαίρεση δήμων των χώρας οι οποίοι δεν κατέστη δυνατόν να ανταποκριθούν εγκαίρως στις απαιτήσεις του ν. 4610/2019 ως προς την προσχολική εκπαίδευση, από την υποχρέωση εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος για το σχολικό έτος 2020-2021. Ειδικότερα προβλέφθηκε αναστολή της εφαρμογής της υποχρεωτικής δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για τους Δήμους Αθηναίων, Ζωγράφου, Καλλιθέας, Νέας Σμύρνης Αττικής και Νεάπολης-Συκεών Θεσσαλονίκης, μέχρι την έναρξη του σχολικού έτους 2021-2022. Ως εκ τούτου, πέντε εκ των περιλαμβανομένων στον πίνακα υποχρέων εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης από το έτος 2020-2021, ως και ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου (ΦΕΚ Β' 3233/2019), εξαιρέθηκαν από την υποχρέωση εφαρμογής της για το επόμενο σχολικό έτος. Δέον όπως σημειωθεί επιπλέον ότι δια της έκδοσης του άρθρου 24 ν. 4690/2020 την 30.05.2020, στο οποίο προβλέπεται δυνατότητα των δήμων της χώρας να προσφεύγουν στη διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περιπτ. γ ν. 4412/2016, δεδομένων σε κάθε περίπτωση των παρατηρήσεων που διατύπωσε η Αρχή στην Α21/2020 Γνώμη της σχετικώς, διαφαίνεται αναγνώριση της Διοίκησης σχετικά με το ότι οι διεργασίες που απαιτήθηκαν σε επίπεδο πολιτείας προκειμένου να εφαρμοσθεί η δίχρονη προσχολική εκπαίδευση δεν υπήρξαν εύρυθμες. Το γεγονός αυτό επιρρωνύεται και από την πρόσφατη ως άνω έκδοση άρθρου 34 ν. 4704/2020.

Θα πρέπει ομοίως να σημειωθεί ότι καίτοι από την 27.03.2020, ημερομηνία πρόσκλησης των δήμων της χώρας να υποβάλουν προτάσεις στο πλαίσιο της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης (Α.Π. 41002/Β9/Φ8/204/27.03.2020 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων) ήταν γνωστό στον Δήμο Κορδελιού – Ευόσμου ότι η εφαρμογή της εν λόγω εκπαίδευσης θα διενεργούνταν από τον ίδιο και όχι από το ως άνω Υπουργείο, δια της Κτιριακής Υποδομής Α.Ε., η έγκριση της ένταξης των δαπανών έλαβε χώρα μόλις την 12.05.2020 και ως εκ τούτου είχε ήδη συντημηθεί σημαντικά το χρονικό διάστημα προγραμματισμού / σχεδιασμού των διαδικασιών σύναψης της σύμβασης θέματος σύμφωνα με τις συνήθεις διαδικασίες του ν. 4412/2016, συμπεριλαμβανομένης και της δυνατότητας προκήρυξης με την επισπευσμένη διαδικασία του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016.

iii) ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περιστασης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στον φάκελο του αιτήματος, όπως αναλυτικά αποτυπώνονται στο ιστορικό της παρούσας, η κατεπείγουσα και επιτακτική ανάγκη που έχει ανακύψει από «το μικρό χρονικό διάστημα που απομένει μέχρι την έναρξη της σχολικής περιόδου για την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού [...] οφείλεται σε γεγονότα απρόβλεπτα για τον Δήμο [...], όπως π.χ. το γεγονός ότι η παραχώρηση και η τοποθέτηση των αιθουσών δε θα γίνει τελικά από το ΥΠΠΕΘ μέσω των ΚΤΥΠ ΑΕ, όπως προβλεπόταν αλλά και της ακόλουθης πανδημίας του κορονοϊού [...]» Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τον Δήμο Κορδελιού – Ευόσμου, οι επικαλούμενες απρόβλεπτες περιστάσεις συνεχονται με την ανακύψασα κατεπείγουσα ανάγκη «οι αίθουσες και ο εξοπλισμός να είναι στη διάθεση των μαθητών προσχολικής ηλικίας με την έναρξη του σχολικού έτους 2020 -2021». Ως εκ τούτου, σε περίπτωση κατά την οποία γίνουν δεκτές οι αιτιάσεις του Δήμου σχετικά με τη θεμελίωση της απροβλέπτου περιστάσεως, διαφαίνεται ότι αυτή θα τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με το γεγονός ότι δεν κατέστη δυνατόν να ανταποκριθεί ο Δήμος στις υποχρεώσεις του βάσει του άρθρου 220 ν. 4610/2019 και στην ανακύψασα κατεπείγουσα ανάγκη σύναψης σύμβασης για την προμήθεια, μεταφορά και τοποθέτηση των προσωρινών εγκαταστάσεων στέγασης των μαθητών στο πλαίσιο της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης.

iv) ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη

Σύμφωνα με την τεκμηρίωση της εν λόγω περίπτωσης, ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου προβάλλει ιδίως ότι από το σύνολο των ενεργειών στις οποίες έχει προβεί, από την 22.08.2019, ημερομηνία κατά την οποία κατέστη υπόχρεος εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για τους μαθητές αρμοδιότητάς του, ως σήμερα, προκύπτει «[...] μια συνεχής προσπάθεια να καθοριστούν οι πραγματικές ανάγκες και να επιλεγούν οι κατάλληλοι χώροι που θα μπορούσαν να τοποθετηθούν οι απαραίτητες για τη διδασκαλία αίθουσες [...]» ενώ τα γεγονότα που συνέβαλαν στο να ανακύψει η κατεπείγουσα ανάγκη προμήθειας των προσωρινών εγκαταστάσεων στέγασης κατά τον παρόντα χρόνο αποτελούν γεγονότα «για τα οποία ο Δήμος δε φέρει καμία ευθύνη, όπως π.χ. το γεγονός ότι η παραχώρηση και η τοποθέτηση των αιθουσών δε θα γίνει τελικά από το ΥΠΠΕΘ μέσω των ΚΤΥΠ ΑΕ όπως προβλεπόταν [...] δεδομένου ότι δεν υπήρχε κάποια πράξη την οποία όφειλε να έχει εκτελέσει ή μπορούσε να προβλέψει ο Δήμος, αλλά αντίθετα επέδειξε κάθε επιμέλεια στην υπόθεση [...]».

Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψε, ως προαναφέρθηκε, ότι την 27.04.2020 ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου είχε προτείνει στην Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας τη μη εφαρμογή, για τον Δήμο, της υποχρεωτικής δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για το έτος 2020-2021, σε περίπτωση που η προμήθεια των αιθουσών δεν πραγματοποιούνταν από τις Κτιριακές Υποδομές Α.Ε. Από τα προσκομισθέντα την 05.08.2020 στοιχεία προκύπτει επιπλέον, όπως αναλυτικά αποτυπώνεται στο ιστορικό της παρούσας, ότι κατόπιν της υποβολής του αιτήματος στην Αρχή, ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου απευθύνθηκε σε πλήθος φορέων, μεταξύ των οποίων το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και η Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, προκειμένου να εξαιρεθεί από την υποχρέωση εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2020-2021.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, στο πλαίσιο διερεύνησης τυχόν υπαιτιότητας των αναθετουσών αρχών στο πλαίσιο της νομικής βάσης του άρθρου 32 παρ. 2 περιπτ. γ ν. 4412/2016, λαμβάνονται υπ' όψιν οι ενέργειες στις οποίες έχουν αυτές προβεί, ως προς την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων που πρόκειται να καλύψουν τις ανάγκες τους. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου, στο πλαίσιο του προγραμματισμού / σχεδιασμού προκήρυξης της σύμβασης για την προμήθεια της προσωρινής στέγασης καθώς και του εξοπλισμού των αιθουσών έχει προβεί σε πληθώρα ενεργειών ως προς τον καθορισμό των αναγκών και την εξεύρεση χώρων για τη στέγαση των μαθητών καθώς και σε σύνταξη της σχετικής τεχνικής έκθεσης.

v) ως προς το ότι η ανάθεση της εν λόγω σύμβασης θα λάβει χώρα στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο κρίσης της πλήρωσης της συγκεκριμένης προϋπόθεσης, θα πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς το αναγκαίο μέτρο ανάθεσης της σκοπούμενης σύμβασης. Ως προς τη συγκεκριμένη προϋπόθεση συνδρομής της επικαλούμενης διάταξης του άρθ. 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, σημειωτέον ότι, όπως έχει σχετικώς κριθεί (βλ. ενδεικτικά 1/2012, 24/2012, 348/2014, 56/2015 Γνώμες της Αρχής), λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της διάταξης, η εφαρμογή της

συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται επί τη βάση της προσωρινής και άμεσης κάλυψης των επικαλούμενων κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής. Επομένως, το κατ' επίκληση της ανωτέρω διάταξης του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές μπορούν να καλύπτονται με δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται με τις συνήθεις (ανοικτή ή κλειστή) διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης (βλ. Δ127/2018 και Δ84/2019 Γνώμες της Αρχής).

Εν προκειμένω το υπό εξέταση αίτημα αφορά σε προμήθεια, μεταφορά και τοποθέτηση προκατασκευασμένων αιθουσών καθώς και στην προμήθεια εξοπλισμού (έπιπλα νηπιαγωγείου, εξοπλισμός γραφείου και παιδαγωγικό υλικό). Κατά συνέπεια, το αίτημα αφορά στην κάλυψη του συνόλου της ανάγκης του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου ως προς την προσωρινή στέγαση των μαθητών της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης. Παρά ταύτα, το αντικείμενο της σύμβασης άπτεται ενός συνεκτικού συνόλου προμήθειας αιθουσών και εξοπλισμού, τα οποία θα πρέπει να παραδοθούν και τοποθετηθούν στους χώρους που έχουν επιλεγεί από τον Δήμο, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εκπαίδευση των μαθητών και τα οποία, σύμφωνα με την τεχνική κρίση του Δήμου αλλά και τη συνήθη πρακτική, θα πρέπει να ανατεθούν άπαξ. Ως εκ τούτου, διαφαίνεται ότι το αίτημα υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης, επί του αιτήματος του Δήμου Κορδελιού - Ευόσμου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης με τίτλο «προμήθεια, μεταφορά και τοποθέτηση προσωρινών εγκαταστάσεων στέγασης για την κάλυψη επειγουσών αναγκών της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου βάσει του άρθρου 220 ν. 4610/2019», προϋπολογισθείσας αξίας ευρώ 503.057,00 πλέον του Φ.Π.Α (623.790,68 συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περιπτ. γ ν.4412/2016, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 6 Αυγούστου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Μιχαήλ Εκατομμάτης